

Sygn. akt III PK 27/14

POSTANOWIENIE

Dnia 30 września 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jolanta Strusińska-Żukowska

w sprawie z powództwa A. O.

przeciwko Zespołowi Szkół Ogólnokształcących Nr (...) w C.

o odszkodowanie z tytułu nieuzasadnionego rozwiązania stosunku pracy,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw
Publicznych w dniu 30 września 2014 r.,

na skutek skargi kasacyjnej strony pozwanej od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu
Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w L.

z dnia 16 października 2013 r., sygn. akt VIII Pa (...),

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w L. wyrokiem z dnia 16 października 2013 r. zmienił zaskarżony przez powódkę wyrok Sądu Rejonowego – Sądu Pracy w C. z dnia 29 kwietnia 2013 r. w ten sposób, że zasądził od pozwanego Zespołu Szkół Ogólnokształcących Nr (...) w C. na rzecz powódki A.O. odszkodowanie z tytułu nieuzasadnionego rozwiązania stosunku pracy w kwocie 12.528,51 zł.

W skardze kasacyjnej od wyroku Sądu drugiej instancji strona pozwana zarzuciła naruszenie prawa materialnego, tj. art. 41 k.p. przez przyjęcie, że „przepis ten ma zastosowanie do nauczycieli niezdolnych do pracy z powodu choroby, którym pracodawca wypowiada umowę ze względu na reorganizację szkoły”, a także naruszenie prawa procesowego, tj. art. 233 k.p.c.

Skarżąca wniosła o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania z uwagi na to, że „istnieje potrzeba wykładni przepisów prawa budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie, a mianowicie art. 41 k.p. w związku z art. 20 ust. 1 pkt 3 Karty Nauczyciela”, a nadto skarga jest oczywiście uzasadniona, bowiem „Sąd Okręgowy w sposób niebudzący wątpliwości naruszył art. 233 k.p.c.”.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne (pkt 1), istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów (pkt 2), zachodzi nieważność postępowania (pkt 3) lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (pkt 4). W związku z tym wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powinien wskazywać, że zachodzi przynajmniej jedna z okoliczności wymienionych w powołanym przepisie, a jego uzasadnienie zawierać argumenty świadczące o tym, że rzeczywiście, biorąc pod uwagę sformułowane w ustawie kryteria, istnieje potrzeba rozpoznania skargi przez Sąd Najwyższy. Oczywiście jest, że dwie pierwsze i ostatnia, przywołane wyżej, przesłanki dotyczyć muszą przepisów powołanych w podstawach kasacyjnych, bowiem zgodnie z art. 398¹³ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy rozpoznaje skargę kasacyjną w granicach podstaw. Jednakże sam fakt, że wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania odwołuje się do przepisów wskazanych w jej podstawach, nie stanowi o tym, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne lub że istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości, lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów. Nie chodzi bowiem o jakiekolwiek zagadnienie prawne, sformułowane na podstawie tych przepisów, bądź o jakiekolwiek wątpliwości interpretacyjne tych przepisów. Problem prawny, ujęty w skardze kasacyjnej, dotyczyć musi kwestii decydującej o rozstrzygnięciu sprawy, nie może być dla niej prawnie obojętny. Innymi słowy, w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, bądź zachodzi konieczność wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub

wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów tylko wtedy, kiedy wynik sprawy uzależniony jest od interpretacji przepisów przedstawionych we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 26 września 2005 r., I PK 98/05, OSNP 2006 nr 15 - 16, poz. 243, z dnia 29 czerwca 2001 r., I PKN 33/01, OSNP 2003 nr 9, poz. 228).

W tym kontekście należy wskazać, że Sąd drugiej instancji uznał, że wypowiadając powódce stosunek pracy strona pozwana naruszyła art. 41 k.p., wskazując iż „nauczycielom zatrudnionym na podstawie zarówno mianowania, jak i umowy o pracę przysługuje ochrona przewidziana w art. 39 i 41 k.p.”, ale równocześnie przyjął, że rozwiązanie z powódką stosunku pracy było nieuzasadnione z uwagi „na naruszenie przez pozwanego ustalonych przez siebie zasad typowania nauczycieli do rozwiązania stosunku pracy”. Inaczej rzecz ujmując, Sąd Okręgowy stwierdził, że wypowiedzenie umowy o pracę powódce dokonane zostało zarówno z naruszeniem przepisów prawa, jak i było nieuzasadnione w rozumieniu art. 45 § 1 k.p. w związku z art. 91c ust. 1 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (jednolity tekst: Dz.U. z 2014 r., poz. 191). Zgodnie z art. 45 § 1 k.p., sąd pracy - stosownie do żądania pracownika - orzeka o bezskuteczności wypowiedzenia, a jeżeli umowa uległa już rozwiązaniu - o przywróceniu pracownika do pracy na poprzednich warunkach albo o odszkodowaniu w razie ustalenia, że wypowiedzenie umowy o pracę zawartej na czas nieokreślony jest nieuzasadnione lub narusza przepisy o wypowiedzaniu umów o pracę. Wadliwość wypowiedzenia stosownie do tego uregulowania zachodzi więc zarówno wówczas, gdy zostało ono dokonane z naruszeniem wymagań przewidzianych przepisami prawa pracy, jak i wtedy, gdy wypowiedzenie było nieuzasadnione. Dla uwzględnienia roszczenia pracownika wystarczające jest zatem stwierdzenie jednej z tych wadliwości.

Skarżąca skoncentrowała się na podważaniu stanowiska Sądu odwoławczego o naruszeniu przy wypowiedzaniu powódce stosunku pracy art. 41 k.p., które to stanowisko istotnie w świetle aktualnego orzecznictwa Sądu Najwyższego należy uznać za nietrafne. Już bowiem w uchwale z dnia 7 grudnia 2006 r., I PZP 4/06 (OSNP 2007 nr 7-8, poz. 89) Sąd Najwyższy przyjął, że w przypadku istnienia podstaw do rozwiązania stosunku pracy z mianowanym

nauczycielem z przyczyn wskazanych w art. 20 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. - Karta Nauczyciela nie stosuje się art. 41 k.p., a pogląd ten zyskał pełną akceptację w uchwale składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 26 czerwca 2013 r., I PZP 1/13 (OSNP 2013 nr 23-24, poz. 270), zgodnie z którą złożenie przez nauczyciela wniosku o udzielenie urlopu dla poratowania zdrowia lub korzystanie z takiego urlopu (art. 73 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. - Karta Nauczyciela) nie stanowi przeszkody do rozwiązania z nim stosunku pracy na podstawie art. 20 ust. 1 pkt 2 tej ustawy (por. uzasadnienie uchwały).

Jednakże stwierdzenie, że wypowiedzenie stosunku pracy powódce nie naruszało przepisów prawa (art. 41 k.p.) nie jest wystarczające do podważenia wyroku Sądu Okręgowego zasądzającego na rzecz powódki odszkodowanie, albowiem nie ma możliwości zakwestionowania w postępowaniu kasacyjnym poglądu tego Sądu o niezasadności wypowiedzenia z uwagi na naruszenie kryteriów doboru nauczyciela do zwolnienia z pracy z przyczyn wskazanych w art. 20 ust. 1 pkt 2 Karty Nauczyciela, co jak już powiedziano, jest samoistną przesłanką uznania wadliwości wypowiedzenia stosunku pracy.

Zgodnie z art. 398¹³ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy rozpoznaje sprawę w granicach zaskarżenia oraz w granicach podstaw. Jest więc związany granicami skargi kasacyjnej wyznaczonymi jej podstawami, co oznacza, że nie może uwzględniać naruszenia żadnych innych przepisów niż wskazane przez skarżącego. Sąd Najwyższy nie jest bowiem uprawniony do samodzielnego dokonywania konkretyzacji zarzutów lub też stawiania hipotez co do tego, jakiego aktu prawnego (przepisu) dotyczy podstawa skargi. Nie może także zastąpić skarżącego w wyborze podstawy kasacyjnej, jak również w przytoczeniu przepisów, które mogłyby być naruszone przy wydawaniu zaskarżonego orzeczenia. Sąd Najwyższy może zatem skargę kasacyjną rozpoznawać tylko w ramach tej podstawy, na której ją oparto, odnosząc się jedynie do przepisów, których naruszenie zarzucono.

Oprócz zarzutu naruszenia art. 41 k.p. skarżąca nie postawiła tymczasem żadnych innych zarzutów naruszenia prawa materialnego, co wyklucza możliwość dokonywania kontroli kasacyjnej pod kątem prawidłowego zastosowania w niniejszej sprawie choćby art. 45 § 1 k.p. w związku z art. 91c ust. 1 Karty

Nauczyciela. Jedyne zarzuty naruszenia prawa procesowego (art. 233 k.p.c.) nie może zaś odnieść żadnego skutku wobec treści art. 398³ § 3 k.p.c. Skargę kasacyjną można bowiem wprowadzić oprócz na naruszeniu przepisów postępowania (jeżeli uchybienie to mogło mieć istotny wpływ na wynik sprawy), ale podstawą tą nie mogą być zarzuty dotyczące ustalenia faktów lub oceny dowodów, a takim niewątpliwie jest zarzut naruszenia art. 233 k.p.c. (por. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 24 lutego 2006 r., II CSK 136/05, LEX nr 200973; z dnia 26 kwietnia 2006 r., V CSK 11/06, LexPolonica nr 406550; z dnia 26 maja 2006 r., V CSK 97/06, LEX nr 421049; z dnia 5 marca 2008 r., III UK 91/07, LEX nr 459225; z dnia 19 marca 2008 r., I PK 244/07, LEX nr 465983; z dnia 8 maja 2008 r., V CSK 579/07, LEX nr 393889; z dnia 3 grudnia 2008 r., I PK 94/08, LEX nr 565993; z dnia 20 marca 2009 r., II CSK 611/08, LEX nr 527123; z dnia 21 kwietnia 2009 r., I UK 345/08, LEX nr 551000; z dnia 2 lipca 2009 r., I UK 50/09, LEX nr 529768; z dnia 24 września 2009 r., II UK 19/09, LEX nr 559947; z dnia 6 listopada 2009 r., III UK 43/09, LEX nr 560873 oraz z dnia 16 listopada 2009 r., II UK 114/09, LEX nr 558591). Z tej przyczyny skarga kasacyjna nie może być uznana za oczywiście uzasadnioną z uwagi na naruszenie przez Sąd odwoławczy tego przepisu prawa procesowego.

Brak możliwości podważenia w postępowaniu kasacyjnym stanowiska Sądu odwoławczego o niezasadności wypowiedzenia stosunku pracy powoduje prowadzić musi do wniosku, że rozstrzygnięcie przedstawionych przez skarżącą wątpliwości interpretacyjnych odnośnie do stosowania przy wypowiedzeniu nauczycielskiego stosunku pracy art. 41 k.p. nie miałoby żadnego wpływu na wynik sprawy, a wobec tego nie występuje w tej sprawie potrzeba wykładni przepisów prawa w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c.

Skarżąca nie wykazała zatem potrzeby rozpoznania jej skargi kasacyjnej, wobec czego Sąd Najwyższy postanowił jak w sentencji (art. 398⁹ k.p.c.).